Dosarul nr. 21r-2796/23
Nr. 1-23149498-02-21r-29112023

D E C I Z I E

28 iunie 2024 municipiul Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței de judecată, judecătorul Spoială Alexandru
Judecătorii Băbălău Denis și Chiroșca Igor

judecat, în ordine de recurs, fără prezența părților la proces, recursul avocatului Palancica Victor în interesele condamnatului Ursu Dionisie împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central nr. 21ji-1126/2023 din 06 noiembrie 2023.

Cauza s-a aflat pe rolul:

-primei instanțe de la data de 20.10.2023 până la data de 06.11.2023;

-instanța de recurs de la data de 29.11.2023 până la data de 28.06.2024;

Verificând legalitatea încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,

C O N S T A T Ă :

1. La data de 01 noiembrie 2023, în adresa Judecătoriei Orhei, sediul Central a parvenit spre examinarea, conform competenței teritoriale, cererea înaintată de avocatul Victor Palancica, în interesele condamnatului Ursu Dionisie, privind repararea prejudiciului moral și material cauzat pentru detenție în condițiile contrare prevederilor art. 3 CEDO. În motivarea cererii s-a indicat că, la data de 14.04.2021, condamnatul Ursu Dionisie, a depus cerere împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitor la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului si a libertăților fundamentale. La data de 11 ianuarie 2022, Judecătoria Orhei (sediul Central) a admis plângerea, constatând faptul că, Ursu Dionisie, născut la 22.08.1993, a fost deținut în perioada 16.12.2019 până la 27.07.2021 (589 zile), în Penitenciarul nr. 18 - Brănești, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului si a libertăților. Totodată i s-a explicat lui Ursu Dionisie, că este în drept de a înainta o acțiune civilă în vederea încasării despăgubirilor în valoare bănească, pentru deținerea în condiții contrare prevederilor art. 3 CEDO. A solicitat admiterea cererii depuse în interesul cet. Ursu Dionisie, pe motivele de fapt şi de drept invocate. Încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției în contul lui Ursu Dionisie***** (IDNP: *****), cu titlul de prejudiciu moral suma de 58 900 (cinzeci şi opt de mii nouă sute) lei, pentru încălcarea drepturilor garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților

fundamentale, constate prin Hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 11 ianuarie 2022. Încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerul Justiției în contul lui Ursu Dionisie***** (IDNP: *****), cu titlul cheltuieli de judecată pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 10 000 (zece mii) lei

2. *Prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Central nr. 21ji-1126/2023 din 06 noiembrie 2023* a fost respinsă ca inadmisibilă, cererea înaintată de avocatul Victor Palancica, în interesele condamnatului Ursu Dionisie, privind repararea prejudiciului moral și material cauzat pentru detenție în condițiile contrare prevederilor art. 3 CEDO.

3. *Împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central nr. 21ji-1126/2023 din 06 noiembrie 2023, a declarat* recurs avocatul Palancica Victor în interesele condamnatului Ursu Dionisie*,* prin care a solicitat admiterea cererii de recurs cu casarea încheierii și pronunțarea unei noi decizii prin care să fie admisă integral plîngerea condamnatului Ursu Dionisie la cererea de chemare în judecată depusă de Ursu Dionisie privind repararea prejudiciului moral şi material cauzat pentru detenție în condiții contrare prevederilor art. 3 CEDO, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond.

În motivarea recursului a invocat că la data de 14.04.2021, condamnatul Ursu Dionisie, a depus cerere împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitor la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale. La data de 11 ianuarie 2022, Judecătoria Orhei (sediul Central) a admis plângerea, constatând faptul că, Ursu Dionisie, născut la 22.08.1993, a fost deținut în perioada 16.12.2019 până la 27.07.2021 (589 zile), în Penitenciarul nr. 18 - Brănești, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului si a libertăților. Totodată i s-a explicat lui Ursu Dionisie, că este în drept de a înainta o acțiune civilă în vederea încasării despăgubirilor în valoare bănească, pentru deținerea în condiții contrare prevederilor art. 3 CEDO. La data de 21.06.2023, Ursu Dionisie reprezentat de avocatul Victor Palancica, depune cerere de chemare în judecată privind încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerul Justiției în contul lui Ursu Dionisie***** (IDNP: *****), cu titlul de prejudiciu moral suma de 100 000 (o sută mii) lei, pentru încălcarea drepturilor garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, constatate prin Hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 11 ianuarie 2022. Pe data de 26.06.2023, Judecătoria Chișinău sediul Centru, în cauza civilă respectivă, a pronunțat încheierii nr. 2-12440/2023, prin care a refuzat în primirea cererii lui Ursu Dionisie, cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin detenție în condiții inumane, ba mai mult ca atât, explică lui Ursu Dionisie că, refuzul judecătorului de a primi cererea de chemare în judecată exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceiași acțiune împotriva aceluiași pîrît, cu același obiect si aceleași temeiuri. Nefiind de acord cu soluția adoptată, pe marginea încheierii menționate s-a depus recurs, solicitând casarea acesteia. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2023 Sa respins recursul declarat de avocatul Victor Palacica şi sa menținut încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 iunie 2023, emisă

în cauza civilă cererea de chemare în judecată înaintată de Ursu Dionisie cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin detenția în condiții inumane. La data de 05 octombrie 2023 în Judecătoria Orhei sediul Central a fost înregistrată cererea cu privire la prejudiciul moral şi material cauzat pentru detenție în condiții contrare prevederilor art. 3 CEDO, iar la data de 09 octombrie 2023 prin încheierea Judecătoria Orhei sediul Central, în dosarul nr. 2lji-1064/2023 a fost respinsă cererea ca inadmisibilă deoarece cererea nominalizată urmează a fi examinată în procedură civilă, la sediul instanței în a cărei raza teritorială se află domiciliul/sediul pârâtului, în cazul nostru Ministerul Justiției care îşi are sediul în mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 82. In asemenea circumstanțe, la data de 17 octombrie 2023 s-a adresat la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana cu aceleași solicitări. La data de 23 octombrie 2023 în dosarul nr. 2lji-2876/2023 de Judecătorul Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana a fost emisă încheierea prin care a dispus declinarea competenței teritoriale a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana la examinarea cererii avocatului Victor Palancica, în interesele lui Ursu Dionisie, în favoarea judecătorului de instrucției din Judecătoria Orhei, sediul Central, încheiere ce nu se supunea nici unei căi de atac. Respectiv cererea la data de 01.11.2023 în baza încheierii de mai sus, a parvenit la Judecătoria Orhei, sediul Central. La data de 06 noiembrie 2023, judecătorul desemnat cu atribuții cu atribuții de judecător de instrucție al Judecătoriei Orhei, sediul Central,***** Caragia, soluționând unipersonal cererea înaintată de avocatul Victor Palancica, în interesele condamnatului Ursu Dionisie, a dispus respingerea ca inadmisibilă, cererea înaintată de avocatul Victor Palancica, în interesele condamnatului Ursu Dionisie, privind repararea prejudiciului moral şi material cauzat pentru detenție în condițiile contrare prevederilor art. 3 CEDO. Cu încheierea din 06 noiembrie 2023 dispusă de instanța de judecată, judecător***** Caragia nu este de acord, considerăm că este una neîntemeiată şi ilegală ce violează drepturile fundamentale ale cet. Ursu Dionisie. Învederează că instanța de judecată a constatat că, reclamantul solicită încasarea de la pârât în favoarea sa a sumei de bani cu titlu de prejudiciu moral prin detenția în condiții inumane şi degradante din penitenciare, ceea ce denotă că cererea respectivă urmează a fi judecată în conformitate cu prevederile art. 473^2-473^4 Cod de Procedură Penală. Conform datelor Ursu Dionisie la data de 11 ianuarie 2022 a fost eliberat din detenție din Penitenciarul nr. 18 Brănești. Iar în conformitate cu art. 473^2 alin. (1) - Plîngerea împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află instituția penitenciară în care se deține condamnatul ori, după caz, din care a fost eliberat. Indică recurentul că Cet. Ursu Dionisie deja a depus o cerere în baza art. 473^2-473^4 Cod de Procedură Penală, cerere care deja a fost examinată şi la data de 11 ianuarie 2022, Judecătoria Orhei (sediul Central) a admis plângerea lui Ursu Dionisie a intrat în vigoare şi este definitivă din 27.01.2022. Respectiv, instanța de fond, urma să se conformeze şi să examineze cererea de chemare în judecată depusă de Ursu Dionisie, fără a încerca să scape de soluționarea acesteia, dar presupune că, la momentul examinării nu s-a ținut

cont de încheierile anexate şi de solicitările înaintate. Astfel, reieșind din motivele de fapt şi de drept expuse în cererea de chemare în judecată, se atestă că de fapt s-a înaintat o acțiune civilă veritabilă, în baza art. 473[2]- 473[4] Cod de Procedură Penală, acțiune ce urma a fi examinată conform codului de procedură penală şi de procedură civilă şi anume de către Judecătoria Orhei, Sediul Central. Pe cale de consecință, cet. Ursu Dionisie i-a fost încălcat dreptul fundamental de acces liber la justiție garantat de art. 20 din Constituție şi art. 6 din CEDO, motive pentru care încheierea primei instanța are un efect negativ asupra acestor drepturi şi este ilegală în fond, fapt pentru care urmează a fi casată şi remisă cauza la rejudecare. Conchide că încheierea emisă de prima instanță privind respingerea ca inadmisibilă a cererii de chemare în judecată înaintate de avocatul Victor Palancica, pe motiv că această încheiere nu este doar neîntemeiată dar şi vădit ilegală, prin ce se violează flagrant drepturile fundamentale ale cet. Ursu Dionisie, or relevă ilegalitatea şi netemeinicia încheierii primei instanțe, care urmează a fi casată integral reieșind din ansamblul motivelor invocate supra. Consideră că anume Curtea de Apel este instanța care ar urma să pună punct acestui ping-pong de refuz în primirea şi examinarea cererii lui Ursu Dionisie sau acest lucru va genera consecințe neprielnice atât drepturilor fundamentale ale lui Ursu Dionisie, accesului liber la justiție, cât şi a temeiurilor de adresare a ultimului la CEDO.

4. *Procedura de comunicare legal executată*. Conform art. 447 alin (1) - (2) Codul de procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței*. Reprezentantul Penitenciarului nr. 18 Brănești, avocatul și condamnatul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună referințe. Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art. 391 Cod de Procedură Penală RM privind citarea participanților la proces, instanța conform art. 447 alin. (1) CPP a dispus examinarea cauzei fără prezența părților la proces.

5. *Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, audiind participanții la proces, cercetând materialele cauzei, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău consideră recursul declarat de către avocatul Palancica Victor în interesele condamnatului Ursu Dionisie împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central nr. 21ji-1126/2023 din 06 noiembrie 2023 ca fiind nefondat şi pasibil de a fi respins reieșind din următoarele considerente*.

În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod procedură penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac. Conform art. 448 Cod procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

În conformitate cu dispozițiile art. 449 alin. (1) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: a) recursul este nefondat; b) recursul este depus peste termen;*

c) recursul este inadmisibil; 2) admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, şi ia una din următoarele soluții: a) dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod; b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri; c) dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare. (2) Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător. Subsecvent normei citate, instanța de recurs, în conformitate cu prevederile art. 449 alin.(1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, *respinge recursul ca fiind nefondat şi menține hotărârea atacată*.

6. Colegiul penal constată că, prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 11.01.2022, a fost admisă parțial plângerea lui Ursu Dionisie*****, împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CtEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din CEDO. S-a constatat faptul că, condamnatul Ursu Dionisie*****, născut la 22.08.1993, a fost deținut în Penitenciarul nr.18 Brănești, perioada de la 16.12.2019 până la 27.07.2021, pe o perioadă totală de 589 (cinci sute optzeci și nouă) zile, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. S-a explicat lui Ursu Dionisie*****, că este în drept de a înainta o acțiune civilă în vederea încasării despăgubirii în valoare bănească, pentru detenție în condiții contrare prevederilor art.3 CEDO.

Potrivit prevederilor art. 473^2 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală, plângerea împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află instituția penitenciară în care se deține condamnatul, după caz, din care a fost eliberat; (3) condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

Potrivit prevederilor art. 473^4 din Codul de procedură penală: (51) în cazul constatării faptului că condamnatul a fost deținut în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale şi perioada încălcării condițiilor de detenție este mai mică de 10 zile, instanța de judecată dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului a sumei bănești în mărime de până la 2 unități convenționale pentru fiecare zi de detenție în condiții precare; (6) în cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473^2 alin. (3), persoanele condamnate la detenție pe viață nu pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei, dar pot înainta o acțiune civilă. (7) Reducerea pedepsei sau, după caz, încasarea despăgubirii în valoare bănească, prevăzute la alin.(4) şi (5), se efectuează indiferent de confirmarea sau neconfirmarea vinovăției organului care pune în executare sentința sau încheierea ori a persoanelor publice din cadrul acestui organ.

Potrivit prevederilor art. 2007 Cod civil, (1) Prejudiciul cauzat persoanei prin acțiunile organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată se repară de către stat integral, indiferent de vinovăția persoanei responsabile, în următoarele cazuri: a) condamnare ilegală, tragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma declarației scrise de a nu părăsi localitatea; b) aplicare ilegală, în calitate de sancțiune contravențională, a arestului, a muncii neremunerate în folosul comunității; c) acțiuni sau inacțiuni care au dus, după caz, la: – constatarea de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin hotărâre, a încălcării drepturilor sau libertăților fundamentale ale unei persoane şi dispunerea achitării unor sume în beneficiul acesteia; – pronunțarea unei hotărâri de către o instanță judecătorească națională, ca urmare a condamnării statului de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin care s-a dispus achitarea unor sume din contul statului.

Prin pct. 7 al Hotărârii nr. 8 din 24 decembrie 2012 cu privire la examinarea litigiilor privind repararea prejudiciului moral şi material cauzat persoanelor deținute prin violarea art. 3, 5, 8 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale, Plenul Curții Supreme de Justiție explică că: „*În conformitate cu art. 5 din Codul de procedură civilă, niciunei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență, imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației. Art. 12 alin. (3) din Codul de procedură civilă prevede că, în cazul inexistenței unei normei de drept care ar reglementa un raport litigios, instanţa judecătorească aplică norma de drept care reglementează raporturi similare (analogia legii), iar în lipsa unei astfel de norme, instanța se conduce de principiile de drept şi de sensul legislației în vigoare (analogia dreptului). În acest sens şi având în vedere art.13 din Convenție, în cazul în care acțiunea privind compensarea prejudiciilor pentru violarea art.3, 5 şi 8 din Convenție nu cade sub incidența nici a Legii 1545-XIII şi nici a art.313 din Codul de procedură penală, judecătorii vor soluționa pricina aplicând direct prevederile Convenției şi jurisprudența Curții Europene”.*

Potrivit pct. 19 al hotărârii sus-menționate, *pentru violarea art. 3, 5 şi 8 din Convenție urmează a fi reparate prejudiciul material, moral, de asemenea compensate costuri şi cheltuieli. Acestea urmează a fi reparate doar dacă se stabileşte violarea Convenției, dacă a fost stabilit prejudiciul şi dacă există o legătură de cauzalitate între violarea Convenției şi prejudiciul pretins. În aceste cazuri prejudiciul se repară indiferent de vinovăția reprezentanților organelor de stat. Subiectul responsabil civilmente în speță este statul.*

Iar în pct. 23 al hotărârii enunțate se explică că *în calitate de pârât, în situațiile nominalizate, urmează a fi stabilit statul, care este reprezentat de către Ministerul Justiției, după caz, cumulativ cu Procuratura Generală, Ministerul Afacerilor Interne, Departamentul Instituțiilor Penitenciare. Pot fi atrase în proces în calitate de copârâți şi alte instituții sau autorități publice, în sarcina cărora se impun obligații pozitive de a preveni violările art. 3, 5, 8 din Convenția Europeană. Mărimea prejudiciului se va încasa din bugetul de stat, gestionat de Ministerul Finanțelor, prin intermediul Ministerului Justiției al RM.*

Principiile generale și normele dreptului internațional și ale tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, constituie elemente ale dreptului procesual civil și dau naștere nemijlocit drepturilor și libertăților omului în procesul civil. Normele care reglementează accesul liber la justiție în condiții egale la nivel de principiu sunt prevăzute în art. 5 și art. 22 din Codul de procedură civilă.

7. Din plângerea înaintată urmează că, condamnatul Ursu Dionisie, a înaintat o cerere privind repararea prejudiciului moral și material cauzat pentru detenție în condițiile contrare prevederilor art. 3 CEDO. Colegiul conchide că cererea condamnatului Ursu Dionisie, privind repararea prejudiciului moral și material cauzat pentru detenție în condițiile contrare prevederilor art. 3 CEDO, urmează a fi examinată în procedură civilă, la sediul instanței în a cărei rază teritorială se află domiciliul/sediul pârâtului. Totodată, Colegiul reține că o încheiere analogică a fost emisă de completul în cauză pe cererea respectivă la data de 09 octombrie 2023.

Astfel, instanța reține că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă şi imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzați în materie penală îndreptate împotriva sa. Potrivit prevederilor art.7 Cod procedură penală „Procesul penal se desfăşoară în strictă conformitate cu principiile şi normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova şi ale prezentului cod".

În orice societate democratică, protecția persoanei este una din atribuțiile de bază ale statului. Conform art. 20 al Constituției Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești atunci când drepturile, libertățile și interesele acesteia au fost violate. Art. 1 Cod procedură penală, stipulează că, „procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală şi a instanțelor judecătorești cu participarea părților în proces şi a altor persoane, desfăşurată în conformitate cu prevederile Codului de Procedură Penală, având drept scop protejarea persoanei, societății şi statului de infracțiuni, precum şi protejarea persoanei şi societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârşite, astfel ca orice persoană care a săvârşit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale şi nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală şi condamnată".

8. Prin urmare, Colegiul reține că condamnatului Ursu Dionisie nu i s-a încălcat dreptul al un proces echitabil, explicându-i posibilitatea satisfacerii cerințelor sale în ordinea procedurii civile, prin urmare, alegațiile recurentului precum că i s-a încălcat dreptul fundamental de acces liber la justiție garantat de art. 20 din Constituția RM și a art. 6 CEDO Colegiul le apreciază ca neîntemeiate, or recurentul nu a probat argumentele sale or, revine în obligației acesteia de a proba poziția invocată reieșind din textul de lege, sau simpla afirmație a unei stări de fapt, fără coroborarea acesteia cu alte mijloace de probă, nu poate fi acceptată ca adevăr, atît timp cît declarația rămîne valabilă pînă la proba contrară. Astfel, judecătorul examinează și apreciază probele din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității și veridicității, iar toate luate în ansamblu să

coroboreze între ele. Probele se apreciază propriei convingeri formată în urma examinării probelor în ansamblu și sub toate aspectele. La caz, a stabilit că, cererea înaintată urmează a fi examinată în procedură civilă, la sediul instanței în a cărei rază teritorială se află domiciliul/sediul pârâtului.

Respectiv, Colegiul penal reiterează că, argumentele aduse de către avocat în interesele condamnatului în susținerea cererii de recurs sunt declarative și neconfirmate prin probe pertinente care din punct de vedere al utilității nu coroborează între ele.

9. Prin urmare, argumentele instanței de fond la adoptarea soluției în cauză, în virtutea corectitudinii lor şi pentru a evita repetări inutile sunt acceptate şi de instanța de recurs, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010*, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994*, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În situația în care instanța de fond şi-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță. (*Garcia Ruis contra Spaniei, Hei le contra Finlandei*) Astfel, Colegiul penal menționează că, motivarea hotărârii este un proces de analiză şi sinteză a actelor şi lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu şi sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, aşa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față.

Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul Penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

Instanța nu seva expune asupra fiecărui argument invocat de participanți la proces, ținînd cont de Avizul nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni, în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, din care rezultă că motivarea hotărîrii nu trebuie înțeleasă ca necesitînd un răspuns la fiecare argument invocat. Potrivit jurisprudenței Curții Europene., pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea trebuie să evidențieze că judecătorul a examinat chestiunile esențiale și prezentate și nu trebuie interpretată ca impunînd un răspuns detaliat la fiecare argument (*Van de Hurk vs Țările de Jos, 19 aprilie 1994, pct. 61, seria A, nr. 288*).

Prin urmare, analizând situația de fapt stabilită la soluționarea cererii înaintate de avocatul Victor Palancica, în interesele condamnatului Ursu Dionisie, şi raportând-o la temeiurile de drept aplicabile cazului examinat, totalitatea circumstanțelor şi condițiilor în favoarea şi în defavoarea admiterii acesteia, în cumul cu celelalte împrejurări ale cazului, Colegiul penal consideră nejustificate cerințele înaintate la caz de către avocatul Victor Palancica, în interesele condamnatului Ursu Dionisie, prin cererea de recurs declarată, motiv pentru care recursul înaintat urmează a fi respins ca nefondat. Colegiul penal consideră că instanța de fond legal şi întemeiat a respins ca inadmisibilă, cererea înaintată de avocatul Victor Palancica, în interesele condamnatului Ursu Dionisie, privind repararea prejudiciului moral și material cauzat pentru detenție în condițiile contrare prevederilor art. 3 CEDO..

10. În final, Colegiul penal atestă că recursul declarat de către avocatul Victor Palancica, în interesele condamnatului Ursu Dionisie, împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central nr. 21ji-1126/2023 din 06 noiembrie 2023, nu conține nici unul din temeiurile prevăzute de art. 444 din Codul de procedură penală pentru atacarea hotărârilor cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, fiind indicat doar dezacordul cu hotărârea contestată, cerințele înaintate nefiind motivate prin careva argumente plauzibile, fapt ce constituie temei de respingere a cererii de recurs ca fiind nefondată, reținând în acest sens că încheierea instanței de fond este legală și întemeiată, iar careva temeiuri de casare a încheierii nu au fost constatate.

Generalizând cele expuse mai sus, Colegiul Penal ajunge la concluzia de a respinge ca fiind nefondat recursul avocatului Palancica Victor în interesele condamnatului Ursu Dionisie declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central nr. 21ji-1126/2023 din 06 noiembrie 2023, menținând încheierea atacată fără modificări.

În conformitate cu prevederile art. 469 - 471 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E :

Respinge ca nefondat recursul avocatului Palancica Victor în interesele condamnatului Ursu Dionisie și menține fără modificări încheierea Judecătoriei Orhei sediul Central nr. 21ji-1126/2023 din 06 noiembrie 2023.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător Spoială Alexandru

judecător Băbălău Denis

judecător Chiroșca Igor